

Związek Żołnierzy
Narodowych Sił Zbrojnych
Związek Żołnierzy
Narodowych Sił Zbrojnych
Zarząd Okręgu
20-538 Lublin
Zarząd Okręgu
ul. Jana Pawła II Nr 11
20-538 Lublin
tel. 57-19-66
ul. Jana Pawła II Nr 11
tel. 57-19-66

Lublin, dnia 8 stycznia 1998 r

91

L.dz.:ZO-119/97

Zarząd Główny
Związku Żołnierzy Narodowych
Sił Zbrojnych

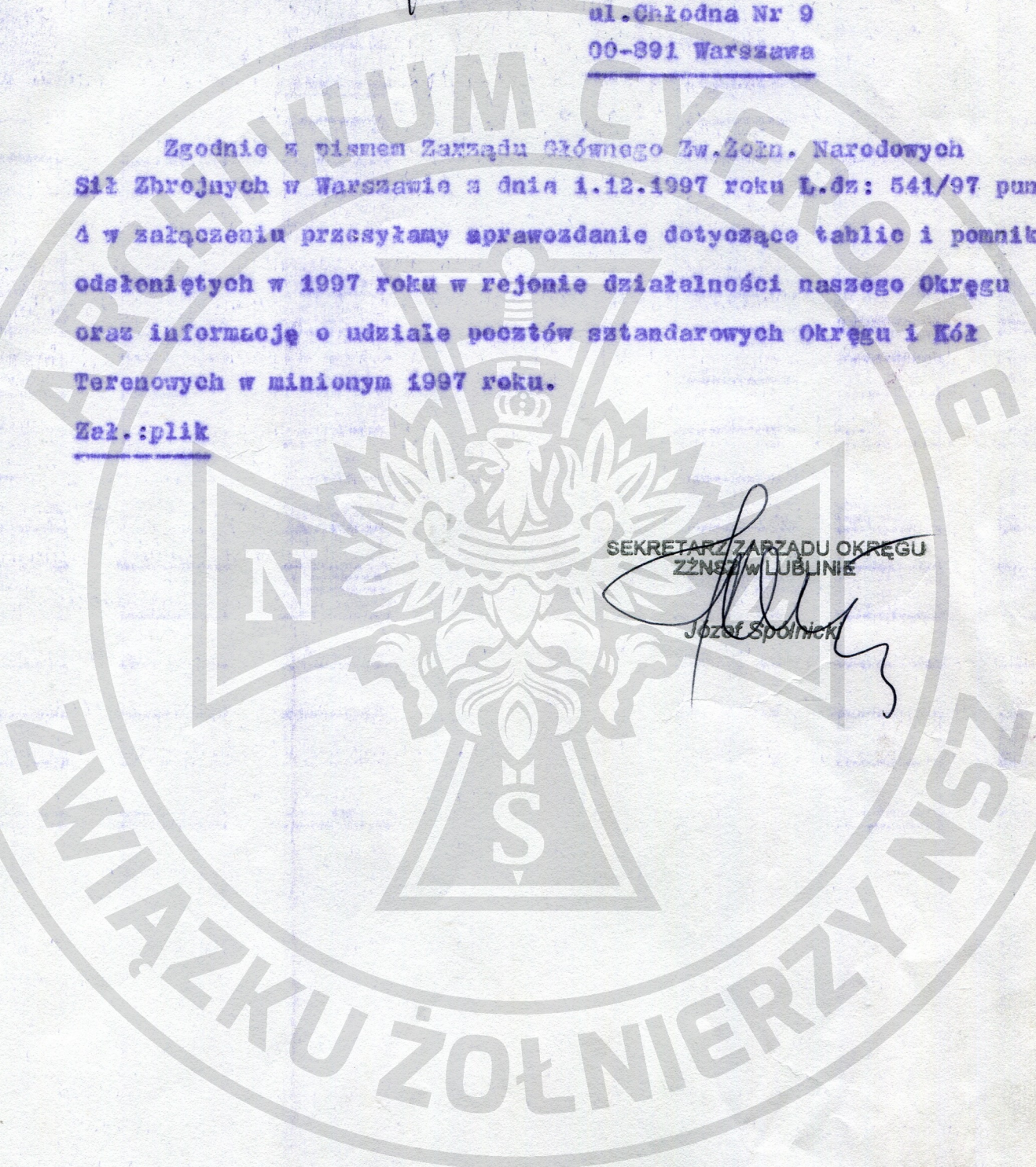
ul. Chłodna Nr 9
00-891 Warszawa

Zgodnie z wniśnem Zarządu Głównego Zw.Żożn. Narodowych Sił Zbrojnych w Warszawie z dnia 1.12.1997 roku L.dz: 541/97 punkt 4 w załączeniu przesyłamy sprawozdanie dotyczące tablic i pomników odsłoniętych w 1997 roku w rejonie działalności naszego Okręgu oraz informację o udziale pocztów sztandarowych Okręgu i Kół Terenowych w minionym 1997 roku.

Zał.:plik

SEKRETARZ ZARZĄDU OKRĘGU
ZZNSZ w LUBLINIE

Józef Spolnicki

ul. Jana Pawła II Nr 11

1. Pomnik Wacława Lisa ps. "Biały" - został zbudowany na omentarzu parafialnym w Cycewie w miejscu jego pochowania.

2. Charakterystyka - pomnik Wacława Lisa ps. "Biały" z oddziału "Beruty" zamordowany przez UB w 1946 r został wykonany częściowo z betonu o wymiarach : płyty boczne podłużne dł 200 cm wys.40 cm, grubość 10 cm, płyty poprzeczne pionowe skr dł 80, wys.40, gr.10 cm, płyta główna wierzchnia 210 x 110 x 10 cm. Płyta stojąca wykonana z lastryka o wym. 70 x 50 x 10 cm w którą w części górnej wmontowane krzyż z granitu o wym. 30 x 20 x 6 cm. Na krzyżu jest umieszczony emblemat aluminiowy z symbolem NSZ. W tablicę lastrykową została wmontowana tablica z granitu o wym.50 x 30 x 3 cm, na której wyryte nast.

napis : \hat{s} p
Wacław Lis ps. "Biały"
1918 - 1946
Żołnierz Narodowych Sił Zbrojnych
z Oddziału "Beruty"
zginął w walce z UB w 1946 roku.

3. Inicjatorem budowy pomnika był Zarząd Okręgu NSZ w Lublinie, a całością przebiegu prac w realizacji pomnika kierował kel. Antoni Brzusek - Członek Zarządu. Fundusze na jego budowę pochodzą z dobrowolnych datków członków Związku NSZ i rodziny.

4. Poświęcenie pomnika - zostało przesunięte na inny termin z tego powodu, że na tablicy z granitu w najbliższej przyszłości zostanie umieszczony drugi napis i wtedy rodzina dokona poświęcenia pomnika.

SEKRETARZ ZARZĄDU OKRĘGU
ZZNSZ W LUBLINIE

Józef Spólnicki

ul. Jana Pawła II Nr 11
tel. 57-19-66

1. Pomnik Wacława Lisa ps. "Biały" - został zbudowany na cmentarzu parafialnym w Cycowie w miejscu jego pochowania.

2. Charakterystyka - pomnik Wacława Lisa ps. "Biały" z oddziału "Beruty" zamordowany przez UB w 1946 r został wykonany częściowo z betonu o wymiarach : płyty boczne podłużne dł 200 cm wys.40 cm, grubość 10 cm, płyty poprzeczne pionowe dł 30, wys.40, gr.10 cm, płyta główna wierzchnia 210 x 110 x 10 cm. Płyta stojąca wykonana z łasztryka o wym. 70 x 50 x 10 cm w którą w części górnej wmontowano krzyż z granitu o wym. 30 x 20 x 6 cm. Na krzyżu jest umieszczony emblemat aluminiowy z symbolem NSZ. W tablicę łasztrykową została wmontowana tablica z granitu o wym.50 x 30 x 3 cm, na której wyryte nast.

napis :
S P
Wacław Lis ps. "Biały"
1918 - 1946
Żołnierz Narodowych Sił Zbrojnych
z Oddziału "Beruty"
zginął w walce z UB w 1946 roku.

3. Inicjatorem budowy pomnika był Zarząd Okregu NSZ w Lublinie, a całością przebiegu prac w realizacji pomnika kierował kol. Antoni Brzuszek - Członek Zarządu. Fundusze na jego budowę pochodzą z dobrowolnych datków członków Związku NSZ i rodziny.

4. Poświęcenie pomnika - zostało przesunięte na inny termin z tego powodu, że na tablicy z granitu w najbliższej przyszłości zostanie umieszczony drugi napis i wtedy rodzina dokona poświęcenia pomnika.

SEKRETARZ ZARZĄDU OKREGU
ZZNSZ w LUBLINIE

Józef Spólnicki

1. Tablice umieszczone - zostały poświęcone poległym i pomordowanym żołnie-
na ścianie pamięci Kaplicy na cmentarzu rmem ZWZ, AK, NSZ i Szare Szeregi w latach 1939 -
przy ul.Unickiej. 1956.
2. Charakterystyka i - Każda tablica pamięci została wykonana z czarnego
treść podana na marmuru w wymiarach: dł 33, szer 25 cm, grubość
każdej tablicy. 3 cm. Ściana pamięci została podzielona na trzy
kwatery, z których prawa część została przeznaczona
dla Narodowych Sił Zbrojnych Okręg Lublin.
W kwaterze NSZ umieszczone 32 tablice, których
treść została wypisana literami drukowanymi w
układzie jak niżej : Pośrodku trzech kwater na ścia-
nie pamięci umieszczono Żołnierzem
nast.napis :
EWE - AK, BCh, NSZ, WIN
Poległym i Pomordowanym
w latach 1939 - 1956
3. Odsłonięcie tablicy - odbyło się 17 sierpnia 1997 roku o godz.11⁰⁰.
4. Fundatorem i inicja- Inicjatorem i kwaterami fundatorem budowy tablic
torem były poszczegól- w poszczególnych kwaterach przydzielonych na ścia-
ne związki. nie pamięci były poszczególne związki, którymi
kierował Komitet budowy na czele którego stał
Prof.dr. hab.St.Wołeszyn.
5. Krótki opis uroczystości - Uroczystość odsłonięcia tablic poprowadziła Maza św.
którą odprawił i homilię wygłosił ks.Arceybiskup
Lubelski Józef Życiński w asyście księży : Ks.
Kapelana NSZ Ryszarda Juraka i Ks.Leona Kuśmier-
czyka .W wygłoszonej homilji arceybiskup Życiński
podkreślił ogromną siłę woli o wyzwolenie Ojczyzny
żołnierzy podziemia, którym dziś poświęcamy ich
pamięci odsłonięte tablice.
Historię i kulturę winien pielęgnować każdy Polak
dzisiaj i zawsze.W swoim wystąpieniu Przewodniczący
Komitetu Prof.St. Wołeszyn podkreślił ogromny

wkład podziemia w walkę z okupantem - o czym świadczą odsłoniane tablice pamięci. Pod koniec sierpnia prof. Wołoszyn złożył podziękowanie organizatorom uroczystości i licznie przybyłym mieszkańcom Lublina.

W uroczystości brała udział 57 pocztów sztandarowych w tym 7 z NSZ /Zarząd Główny, Zarząd Okręgu Lublin i 5 z Kół Terenowych./ Ogółem w uroczystości wzięło udział około 2000 osób w tym 75 członków NSZ. Przed tablicami złożono wieńce, kwiaty, oraz zapalone znicze. Na zakończenie uroczystości przed tablicami pamięci przedefilowały poczty sztandarowe.

SEKRETARZ SZYBKO
OKRĘGU
NSZ
LUBLINIE

Józef Spólnicki

**WINCENTY
SOWA**
"WIS"
ur. 6. IV. 1914
D-ca
NSZ I AK
ZAMORDOWANY
przez UB
NA ZAMKU LUBELSKIM
20. XI. 1944

**Kpt
ZYGMUNT
WOLANIN**
"ZENON"
ur. XI. 1914
SEF P A S
OKRĘGU NSZ
LUBLIN
ZAMORDOWANY
przez UB

**Kpt
WŁADYSŁAW
ULANOWSKI**
"WARTA"
ur. 3. IV. 1911
SETAB
III OKRĘGU
NSZ LUBLIN
ZAMORDOWANY
w WARSZAWIE
przez UB
26. V. 1946

**PPOR
LEOPOLD
BLACEYŃSKI**
"BOGUSŁAW"
ur. 6. II. 1916
estab
OKRĘGU NSZ
LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
NA ZAMKU LUBELSKIM
4. III. 1945

**PPOR
KAZIMIERZ
LUSZCZYŃSKI**
"ROSA"
ur. 23. IK. 1921
KOMENDA
OKRĘGU NSZ
LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
W WARSZAWIE
24. V. 1946

**PPOR
WŁADYSŁAW
MILLA**
"CZARNY"
ur. 15. III. 1915
SZTAB
OKRĘGU NSZ
LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
NA ZAMKU LUBELSKIM
4. III. 1945

**FOR
JAN
FIUT**
"BURSA"
ur. 22. IV. 1924
D-CA ODDZ. NSZ
ZGRUPOWANIE
"ORLA"
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
WE WROCŁAWIU
9. III. 1949

**FOR
ROMAN
JAROSZYŃSKI**
"ROMAN"
ur. 7. 10. 1915
D-CA
ODDZIAŁU
ZWZ-AK-NSZ
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
W WARSZAWIE
24. I. 1946

**SIERŻ.
BOLESŁAW
SKULIMOWSKI**
"SOKÓŁ"
ur. 1922
D-CA ODDZIAŁU
NSZ
ZGINAŁ W WALCE
Z UB I NKWD
7. VI. 1945

**KPR
EDWARD
OSKO**
"BIAŁY"
ur. 11. XI. 1925
ZGRUPOWANIE
"SZAREGO"
ZGINAŁ W WALCE
Z UB I NKWD
10. 06. 1945

**KPR
MARIAN
SUSZKO**
"ZAWADA"
ur. 29. V. 1927
ODDZIAŁ NSZ
"KRUKA"
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
NA ZAMKU LUBELSKIM
14. 1945

**KPR
TADEUSZ
JAROSZYŃSKI**
"ROSLY"
ur. 19. III. 1925
ODDZIAŁ NSZ
"ROMANA"
ZGINAŁ W WALCE
Z UB I NKWD
W HUCIE
9. VI. 1945

SEKRETARZ ZWIĄZKU OKRĘGU
ZZNSZ W LUBLINIE

Józef Spólnicki

Ks.
STANISŁAW
SKULIMOWSKI
ur. 21.VIII.1875
KAPELAN
NSZ
OKRĘG
LUBLIN
ZAMORDOWANYCH
PRZEZ NIEMCÓW
W BOROWIE
2.II.1944

KPT
MIECZYSLAW
PAZDERSKI
"SZARY"
ur. 20.IX.1908
D-CA ODDZIAŁU
ZGRUPOWANIA
NSZ
SGINAŁ W WALCE
Z UB I NKWD
9.VI.1945

Ks.
STANISŁAW
ZIELIŃSKI
ur. 23.IX.1911
KAPELAN
NSZ
OKRĘG LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
W KRAŚNIKU
10.III.1945

KPT
WŁADYSŁAW
ŚWIREK
"WYSOKI"
15.II.1911
KOMENDA NSZ
LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
W WARSZAWIE
24.V.1946

KPT
JAN
MORAWIEC
"REMISZ"
ur. 25.III.1915
SZEF
III ODDZIAŁU
PAS LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
W WARSZAWIE
26.II.1942

PPOR
ZBIGNIEW
STAWARSKI
"RAPAŁ"
ur. 15.IV.1921
KOMENDA NSZ
POWIATU LUBLIN
ZAMORDOWANY
W MAUTHAUZEN
1943

SIERŻ
MARIAN
LIPCZAK
"DOMIC"
ur. 24.IX
D-CA
ODDZIAŁU NSZ
OKRĘGU LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
NA ZAMKU LUBELSKIM
3.XI.1944

PLUT
STANISŁAW
KUCHCIEWICZ
"WIKTOR"
ur. 24.XII.1922
ps. "Iskra"
D-CA ODDZIAŁU NSZ
Zgrupowania
"SZAREGO"
sginał
W WALCE Z UB
1955

PLUT
STANISŁAW
KACZMARCZYK
"DEDAŁ"
ur. 1.XII.1920
D-CA
ODDZIAŁU NSZ
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
W WARSZAWIE
25.V.1946

KPT
TADEUSZ
CZOPSKI
"GROŹNY"
ur. 2.I.1930
ODDZIAŁ
SPECJALNY NSZ
OKRĘGU LUBLIN
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
WE WRONKACH
26.III.1951

EDWARD
JELEŃ
"KRAKOWIAK"
ur. 17.X.1924
ODDZIAŁ NSZ
"JACKA"
ZAMORDOWANY
PRZEZ UB
NA ZAMKU LUBELSKIM
1.XII.1944

KPR
STANISŁAW
JANKOWSKI
"STAJA"
ur. 2.VIII.1925
ODDZIAŁ NSZ
"JACKA"
ZAMORDOWANY
NA ZAMKU LUBELSKIM
1.XII.1944

SEKRETARZ ZARZĄDU OKRĘGU
ZZNSZ W LUBLINIE

Józef Spólnicki

ZYCZYŃSKA

"ANIA"

ur. 22.V.1902

SZEF ŁACZNICZEK

KOMENDY

OKREGU N S Z

LUBLIN

ZAMORDOWANA

PRZEZ UB

11.VII.1945

MGR

ZYGUNT

ROGULSKI

"FELIKS"

ur. 5.I.1886

SZTAB OKREGU

NSZ LUBLIN

ZAMORDOWANY

PRZEZ UB

W WARSZAWIE

24.V.1946

PPOR

STEFAN

BRZUSZEK

"BORUTA"

ur. 31.VIII.1917

DŁCA

ODDZIAŁU NSZ

ZGINAŁ

W WALCE Z UB

17.VIII.1946

PPOR

JANUSZ

STOBY

"WIR"

ur. 14.IV.1919

KOMENDANT

OBWODU NSZ

BILGORAJ

ZAMORDOWANY

PRZEZ UB

16.VII.1945

KPR

STANISŁAW

NOWAK

"CHYTRY"

ur. 9.VI.1927

ODDZIAŁ NSZ

"ZEMSTY"

ZAMORDOWANY

PRZEZ UB

NA ZAMKU LUBELSKIM

26.VII.1945

KPR

JERZY

IWANICKI

"MUZYK"

ur. 26.III.1922

DŁCA

DRUŻYNY NOW

LUBLIN

ZAMORDOWANY

W OŚWIECIMIU

19.III.1942

KPR

STEFAN

KAROLIK

"MOTYL"

ur. 10.I.1924

ODDZIAŁ NSZ

"JACKA"

ZAMORDOWANY

PRZEZ UB

BRACIA LIS

WAĆLAW "BIAŁY"

19.8.1946

EUGENIUSZ "BYSTRY"

1922 - 1948

JAN "WOLNY"

1925 - 1944

STANISŁAW "KORZE"

1929 - 1947

ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH
ZARZĄD OKRĘGU

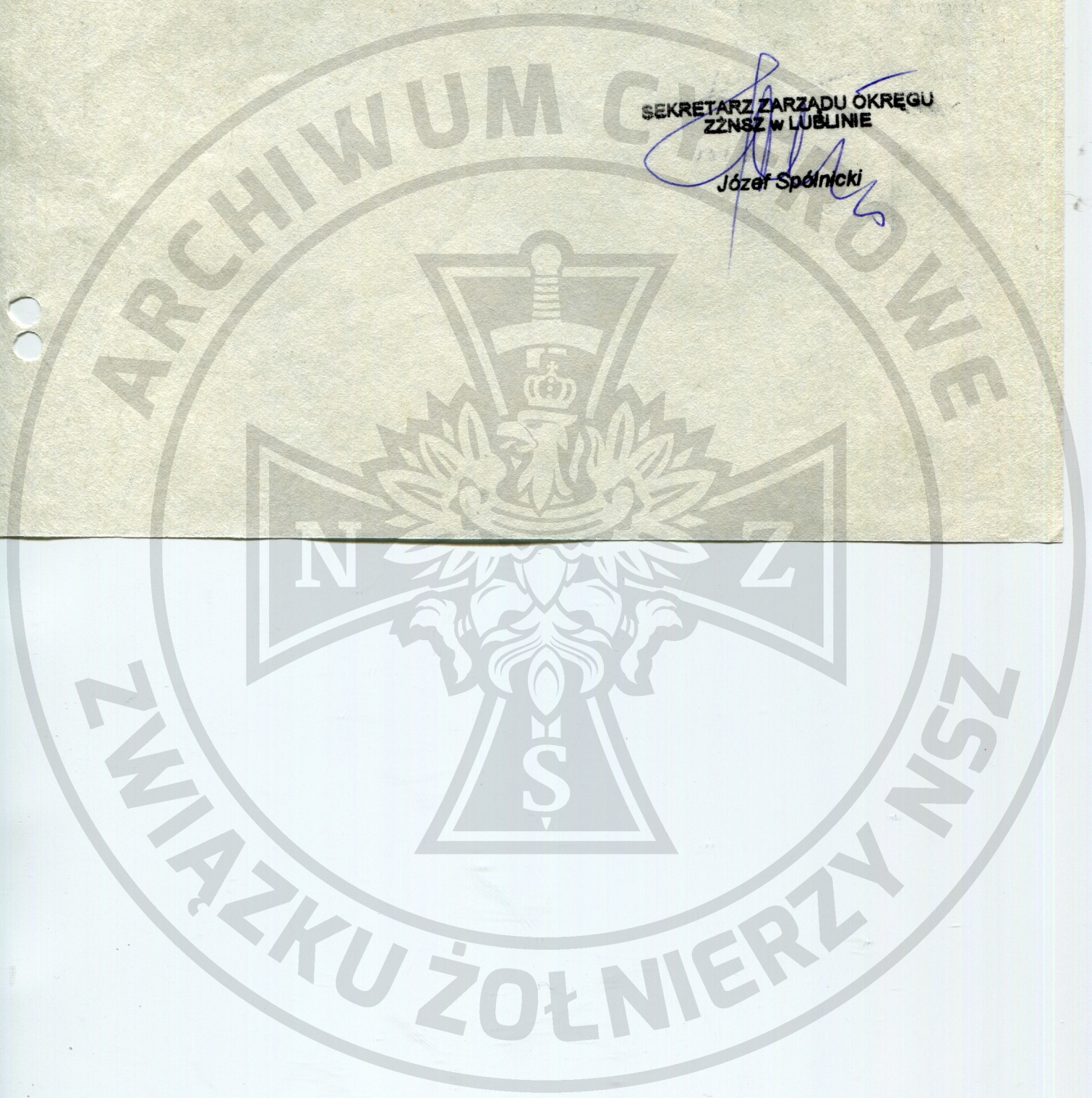
w Lublinie
NA ZAMKU LUBELSKIM

1.XII.1944

ŻOŁNIERZ ODDZIAŁU
NSZ "BORUTY"
POLEGLI W WALCE Z NKWD 1 UB

SEKRETARZ ZARZĄDU OKRĘGU
ZŻNSZ W LUBLINIE

Józef Spólnicki

ul. Jana Pawła II Nr 11 w latach od 1.09.1996 r do 30.12.1997 r
tel. 57-19-66

1. Pomnik - grób - został wybudowany na cmentarzu w Chełmie przy ul. Lwowskiej dla uczczenia pamięci żołnierzy Polski Podziemnej walczących w latach 1939-1956 o wolność Ojczyzny.
2. Charakterystyka - Płyta została wykonana z barwionego betonu, na który osadzony został głaz granitowy o wadze 4 ton, którego wysokość wynosi 140 cm, szerokość w dolnej części 90 cm - ku górze zwężony. Wymiary płyty są następujące : dł 3 mb, szer 170 cm, grubość płyty w części dolnej 15 cm. Na froncie płyty umieszczony symbol Polski Walczącej, poniżej napis "GRÓB SYMBOLICZNY". Na frontowej stronie granitu w części górnej został umieszczony krzyż z brązu o wymiarach ramion 25/15 cm oraz Orzeł Wojskowy w koronie o wys. 30 cm. Poniżej tych symboli wmontowana tablica z brązu o wym. 70/50 cm grubości 3 cm. Na tablicy wyryto nast. napis :
3. Treść tablicy

napis : W HOŁDZIE TYM, KTÓRZY WALCZYLI

o WOLNĄ POLSKĘ

ŻOŁNIERZOM :

ARMII KRAJOWEJ

BATALIONÓW CHŁOPSKICH

NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH

ZRZESZENIA WOLNOŚĆ I NIEZAWISŁOŚĆ

POLEGŁYM I POMORDOWANYM

W LATACH 1939 - 1956

BOŻE PRZYJMIJ ICH OFIARĘ

Spółeczeństwo

i Niepodległościowe

Związki Kombatantkie

Chełm 1997 r

4. Inicjator i Fundator - Inicjatorem budowy pomnika symbolu był Światowy Związek Żołn. Armii Krajowej Koło w Chełmie, natomiast fundatorem w materiale budowlanym szereg Zakładów w Chełmie, AK w Chełmie, B Ch i WIN w Chełmie oraz Zarząd Okręgu NSZ w Lublinie.

- Uroczystość poświęcenia grobu symbolicznego żołnierzy podziemia na cmentarzu w Chełmie przy ul. Lwowskiej odbyła się w dniu 4.10.1997 roku o godz. 10⁰⁰. Uroczystą Mszę Św. i homilię wygłosił Proboszcz parafii Świętych Apostołów. Po Mszy św. nastąpił przemarsz wiernych wraz z kompanią honorową Wojska Polskiego z Jednostki Chełm, oraz poczty sztandarowe na cmentarz, gdzie nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie pomnika symbolu.

Odsłonięcia pomnika dokonali przedstawiciele z AK i NSZ w osobach :

Prof.dr. decent St.Wołoszyn
dr.Ludwik Meresta.

W czasie odsłonięcia pomnika na cmentarzu zabierali

głos : W-ce Woj.Chełma
Prezydent M.Chełma
D-ca Jednostki z Chełma
Członek ZO NSZ Lublin mgr St.Pupek
Prezes Koła AK w Chełmie

Po przemówieniach odbył się apel poległych i pomordowanych żołnierzy podziemia. Oddane 3 salwy honorowe. W uroczystości brało udział 14 pocztów sztandarowych w tym 5 z NSZ Okręg Lubelski, jeden poczet reprezentujący Liceum im.Czarnieckiego w Chełmie wraz z młodzieżą, pozostałe poczty AK, BCh, WIN z terenu Woj.Chełmskiego.Ogółem w uroczystościach kościelno-patriotycznych brało udział około 520 osób / z Okręgu Lublin 45 członków/.

Na zakończenie należy dodać, że w przeddzień tych uroczystości w dnia 3.10.1997 o godz.11⁰⁰ odbyła się sesja naukowa w gmachu Liceum im.Czarnieckiego w Chełmie z udziałem młodzieży i zaproszonych gości z innych szkół chełmskich. Po wygłoszeniu referatów na zapytania uczniów odpowiadali referenci sesji.Było to bardzo pouczające spotkanie z mł-

Związek Żołnierzy
 Narodowych Sił Zbrojnych
 Zarząd Okręgu
 20-538 Lublin
 ul. Jana Pawła II Nr 11
 tel. 57-19-66

dziecią, które w przyszłości winne być kontynuowane.
 Po zakończeniu uroczystości w dniu 4.10.97 r wszyscy goście
 zostali zaproszeni do jednostki na grochówkę i herbatę -
 w czasie spotkania śpiewano piosenki partyzanckie i
 wojskowe.

SEKRETARZ ZARZĄDU OKRĘGU
 ZZNSZ W LUBLINIE

Józef Spólnicki

